

Istorior

Jänn sundas-fyrmidag kam Lavas Järk bota Tråmbu Kari i Gruddbudum. Järk add täj si jänn fäst kväldn fyri så ann va litä bakfull å tungg i skållam. Kari frägät um o fikk bjod upå nå män Järk villd bar a litä vatn. Järk fikk jätt glas vatn å sä vårt ä bå två å tre åv sumu särt. Järk tåkkät fö ä ann add fändji å sä vårt ann näst Kari jänn fläkk mäss däm pratät um släjkt så add ända utå såkknän. Då Järk suld go djikk ann frama vatuintjim dan inå dörum å tog skopo å dråkk jänn fösvarlin skvätt diräkt yr skopon. Sä säjd ann: ”Um i ädd vitå att kåldvatn va so gått ädd i då ålder druttji nå ana...”.

* * * * *

Ä va jänn sumårkväld. Mittjäl Ull i Bråmåbudum add ve upå jätt ryktyt kalas utå såkknän å vurti branug druttjin. Då ann suld ta si emat bar int ä si bättär änd att ann damp nidi däjtiä dan milå Solräjs å Tållagard. Mäss ann låg dan kam Milå Niss föbi å ann tykkt full ä va ufösvarli att ann låg dan. Då vårt Ull jälåkk å säjd a Nissä: ”I e ju jordegär i o å i a mäjnä rättigeter – å um ä e so att i a täj plassn fö di så få du full säj til upå skarpän”.

* * * * *

Lärka Gunnar add fändji litä arbet näst donda Insjo-skogvaktärn Granlund. Då int ä va nå åggningg va ä so att Granlund add jänn litn värkstad dan uti utåjsum. Da fikk Gunnar vårå å uträtt släjkt ann kund klar åv. Ä va full litä yms les minn arbetslustn ibland, män ann va i alla fall uti donda värkstadim däm tidär däm add kemi sams um. Granluind äld full ogor å Gunnar, män jänn dag vårt ä so att Gunnar int kam förrän klukka add gändji yvyr älvo. Granlund frägät vänd eta kund bero upå och Lärka Gunnar tålät um att ann add sovi ättär dan ema. ”Va säger du”, säjd Granlund, ”sover du där hemma också”.

* * * * *

Sturull i Bängsarvi add litä egor dan nårdi båtåjsbåkkam. Jän dag add ann släj åv

jätt par lindor. Ä va alldeles ata väjm västå bryddjo. Ann add sätt upp esikråkå å lagt upå någä rödor å byrtå esi ödä då ånggbåtn kam frå Mora. Ä kam jätt elt slod åv fok så djingg uppättär båkkam. Då kam två kelinggär frama Sturull å byrdå språka. Ann föstod ju att dömda va språksammär åv si å ann villd int bi äftadn fö ann suld esi färdåt inå ä vårt kväldn. Ur ä nu va så kam dömda kelinggär frama Sturull å jedör tykkt att ann arbetät duktit å frägät um ann add stur familj tä fösyri. O frägät ur mångg krippär ann addä, å Sturull svärät att ä va full åtta - sisst ann reknät. ”Vad heter barnen då” frägät jedör åv kelinggum. Då add Sturull fändji nug så ann djikk sudum esjo män vändät si um å säjd:”Ja- ä e full uläjk ä”.

* * * * *

Bälter Andes i Esarvi add ve åjt jänn logdaskväld. Ann add täj si a Nåjsnes upå nånn dans. Sä upå sundan djikk ann båtä Linkis å fikk si jänn kaffekupp. Då kam Sturull Joan in å såg att Andes va rod i ogum å sågåjt trätt å kunstin, så ann frägät Andes vänd i all värden ann add vemin um. ”Jä – ä” säjd Andes ”ä va full int nå, ä va bar so att i glämdåv tä lägg mi i kväss”.

* * * * *

Ä kam jänn bagär a Soldn så jättat Ström å donda add bageri dan nidi båkkam nidåni Kåssgatu. Ann båkät ållt möjli brö, bå limpor, åll möjli slags bullär å skårpor. Dan va ä tjänli för fok min äst å trilla tä stan til å tjöp sig nå brö då däm suld västi fäbudär. Jänn dag kam Tråmbän i Gruddbudum ä stanät min ästn å djikk in å tjöpät si je limpa. Ann byrdå språk minn donda Ström och frägät um int eta bageri djikk bra, å ä kund int Ström näjk til. Män ann add byrtå få litä besvär minn ogum, berättät ann fö Tråmben. Då svärät Tråmbän: ”Då få du full byrå båkå litä störr skårpor så slipp du ansträngg ogor so mytji”.

* * * * *

Stapel Per i Rotågån råkät Mångs Niss utåni tjörtjon jänn sundag sä däm add ve upå gusstjänst. Däm byrdå språk yvyr säjnä krämpor å ur däm måddä. Mångs Niss säjd att ann add då äldi si uvåni svardim än så ländjä. Sä frägät ann Per ur gåmål ann add inna bi. Per svärät att ann add fylla åttisju i lådigs. Nissä: ”Då e ä full int stur idé att du gor emat nå mer nu då du a täj di uppyvyr båkkam”.

* * * * *

Bom Lass i Esarvi add täj a si timbertjörning dan upi Vatudalim uvåni Fjärdim. Dan va skojän kvistån å stäkkån och snjo va ä så ä knävles el tidi, så Bom Lass

fikk sveri ållt ann årkät el dågå. Ann vårt ju emat a Soldn å provianter ibland. Jänn sundag då ann va a Soldn kam ann tä fårå föbi misjonsåjså å da råkät ann Indes Ull. Ull va ju relisjös å ann villd ju att Bom Lass suld bi frälst å få säjnnä syndär fölätigär, så kanstji ä djikk bätter i skoim fö onum. ”Näj ålldär” säjd Bom Lass, ”i a släjkt arbet så i bi tvundjin tä få sveri ållt i vill”.

* * * * *

Bom Lass kam tä språk minn Indes Ull um Guds allmakt. Ann tälät um fö Ull att ann visst nå så int Gud kundä, å ä va tä läjv jänn flintskälladn kall. Indes Ull säjd mot Lassä å säjd att Gud add släjku kraft så ann kund latt ärå väkks å donda kallim. ”Ja män”, säjd Bom Lass, ”då e ann ju int flintskälladn länggär”.

* * * * *

Lind Kari å Ållper Ann i Bängsarvi brukät go näst verodär ätt gusstjänstn um sundågå å språk um vänd ä add ve fö någå så add däj. Jänn sundag add Ållper Ann ve litä pysjån så o add int kemi boti tjörtjo donda dan. Däm råkätäs nästa sundag å då Ållper Ann fikk redå vänd ä add ve fö begravninggär, säjd o: ”Jasso – bar dömde gambel vanligor”.

* * * * *

Jänn vittär add Lind Järk i Bängsarvi äddji timbär västani Garbjer bårtär mot Fuxandesknällam. Ä va int nå vidare tä timberskog å eta stjyfti så Järk fikk päjnas branug. Däm vårt i alla fall färdägär å ann va båta Markus å djärd rekningg. Sä tänkt ann att ann suld ta att litä åv ä roliga ann add gändji mist um mäss ann päjntäs dan västi skoim. Ann tog å säjd a Vera att däm kund djärå si jänn tur a Ståklum å finatt nå roli da. Däm va bårt je viku å då däm add kemi att, råkät Järk Rullpers Andes dan inn nä bryddjon i Bängsaarvi. Andes frägät um däm add aft nå roli i Ståklum män Järk svärät bar: ”Kelindji va ju minn”.

* * * * *

Gubb Arvid i Bråmåbudum brukät djärå si nå vänd ina Sturull Joan ibland. Jänn dag va ann ina Joan så sät ata bordi minn jänn tom kaffekupp brevi si. Ann sågåjt litä funder-sam å då Arvid add sät si upå såffö, säjd Joan: ”Nug e ä litä undli ur oderles ä e jän i värden. Förr i tidn kund i ta sykkälñ å tramp åv nidi Stjevi fö tä råk Ilda – men nu fö tidn e ä nätt å jämt i tar mi yvyr tjökgovi å ini kamarn”.

* * * * *

Mas Gustav i Bängsarvi djikk boti Sturullgard jänn dag fyr i påskär fö tä kum sams minn Sturull ur däm suld djär lag fö tä tjör fram nå vid frå jätt stjyft dan i Bårbjjer. Då Gustav kam ini stugu sät Sturull Andes å rätjät upå jänn sigarätt. Gustav tykkt full ann suld säj a onum yvyr eta så ann säjd att ann suld full int åldå rätj upå eta visä fö ä va int bra fö kruppim. ”Näj” svärät Andes, ” ä e ä full int, män ä ålld undå muggär”. ”Ä e full inggä muggär isu tidi” säjd Gustav. ”Näj” svärät Andes, ”dan si du att ä jop”.

* * * * *

Helmer Nilsson